

Sada tutoriálů představujících jednotlivé nástroje, zdroje a aplikace v praxi daného oboru

Sada tutoriálů

ČESKÝ JAZYK

6 – 10 let

**nástrojů
zdrojů**

aplikací

TABLETY DO ŠKOL

— POMŮCKA PRO PEDAGOGA
VE SVĚTĚ DIGITÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

**OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost**

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Ivana Hrubá Eliášová

květen 2015

Název projektu: Tablety do škol - pomůcka pro pedagoga ve světě digitálního vzdělávání

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.3.00/51.0002

Tento produkt je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.

Toto dílo je licencováno pod licencí Creative Commons.

[Uveďte autora – Neužívejte komerčně – Zachovejte licenci].

Obsah

Obsah.....	3
1 Jaké máte možnosti.....	4
1.1 Aplikace	4
1.2 Vytváření vlastních příprav pomocí aplikací	5
1.3 Využívání příprav v softwaru interaktivních tabulí.....	5
1.4 Internetové zdroje.....	5
2 Abeceda	6
2.1 Využití softwaru interaktivních tabulí	6
2.2 Aplikace	10
2.3 Internetové zdroje.....	11
3 Koncovky podstatných jmen.....	14
3.1 Využití softwaru interaktivních tabulí	14
3.2 Aplikace	16
3.3 Internetové zdroje.....	18
4 Vyjmenovaná slova	19
4.1 Využití softwaru interaktivních tabulí	19
4.2 Aplikace	21
4.3 Internetové zdroje.....	22
5 Použité zdroje.....	24

1 Jaké máte možnosti

Moderní technologie přináší učitelům nové didaktické nástroje, které lze v hodinách využívat s menším či větším úspěchem. Není to však pouze tím, že by některé technologie byly lepší či horší, jde o to, jak je umíme využít. Ten, kdo chce zapalovat, musí sám hořet. Pokud jste zapálenými objevovateli novinek a chcete své vyučovací hodiny obohatit o postupy, které jsou dnešním žákům blízké, najdete v dalších kapitolách inspirace pro výuku.

V dalších kapitolách jsem se zaměřila na některá klíčová témata, která se na 1. stupni v hodinách českého jazyka vyučují: Abeceda, Koncovky podstatných jmen a Vyjmenovaná slova. V každé kapitole se seznámíte s některými dostupnými zdroji a s jejich aplikací do výuky. Hodiny by měly být pestré, a proto bychom neměli zůstat u jednoho typu práce. Střídejte činnosti, propojujte dostupné zdroje a vkládejte do příprav svou kreativitu. Nebojte se zapojit do tvorby podkladů i své žáky.

Nejprve si řekněme několik informací o tom, jaké máte možnosti při využití tabletu:

1.1 Aplikace

Na trhu jsou tři základní platformy tabletů: iPady od firmy Apple (operační systém iOS), tablety s operačním systémem Windows 8 a tablety s operačním systémem Android. Pro výuku českého jazyka není aplikací příliš mnoho. Technika se vyvíjí rychlým tempem a dá se tedy předpokládat, že se situace brzy změní.

Microsoft

Přehledné informace o aplikacích najdete například na stránkách Microsoftu:

<http://www.microsoft.com/en-us/education/products/education-apps/default.aspx#fbid=w51GMH-OOCg>

Pokud nemáte tablet s Windows a chcete se podívat na dostupné aplikace a také si je vyzkoušet, stačí na PC s operačním systémem Windows 8.1 navštívit Windows Store.

Android

Přehled dostupných aplikací najdete na Google play, přičemž do vyhledávače na této stránce vložte klíčová slova: český jazyk. Ne všechny zobrazené aplikace slouží k výuce českého jazyka. Pro výuku na 1. stupni základních škol lze doporučit Nauč se pravopis, Český jazyk pravopis a Abeceda pro děti.

iPad

Informace o dostupných aplikacích najdete na: <http://ipadveskole.cz/aplikace/> Výběrem v levém menu si usnadníte vyhledávání aplikací pro český jazyk.

1.2 Vytváření vlastních příprav pomocí aplikací

Některé aplikace, jako např. M8 Mind Map, TeacherKid, HP Scan and Capture, FlashQuiz... umožňují vkládání textů, obrázků, vytváření vlastních podkladů pro práci s žáky. Pokud neznáte angličtinu, vyžaduje nastudování ovládání poměrně hodně času.

1.3 Využívání příprav v softwaru interaktivních tabulí

Pro tuto činnost lze využít tablety s operačním systémem Windows 8. U SMART Notebooku lze používat po zakoupení potřebného doplňkového softwaru SMART Notebook App také iPady. ale je nutné počítat s tím, že na těchto tabletech nespustíte flashové aktivity. U softwaru STAR-Board je také nutná licence ke každému tabletu. Pro samotnou práci při vyučování je důležité velmi kvalitní technické zázemí a výborné připojení k Internetu.

1.4 Internetové zdroje

Na Internetu lze najít spoustu hotových příprav, zajímavých www stránek, online aplikací. Nejvíce času zabere jejich vyhledávání. Pro samotnou práci při vyučování je důležité velmi dobré připojení k Internetu.

2 Abeceda

2.1 Využití softwaru interaktivních tabulí

Využívejte vlastní přípravy, buďte tvůrčí, inspirujte se na Internetu přípravami vašich kolegů. Zapojte starší žáky do příprav podkladů pro mladší spolužáky, a pokud necháte např. žáka 9. třídy odučit pod vaším dohledem v 5. třídě opakování vyjmenovaných slov, bude všechny zúčastněné hodina více bavit a všechny děti si posílí nejen jazykové znalosti. Následující informace mohou být právě takovou inspirací. Inspirujte se přípravami v prostředí SMARTNotebooku a STARBoardu.

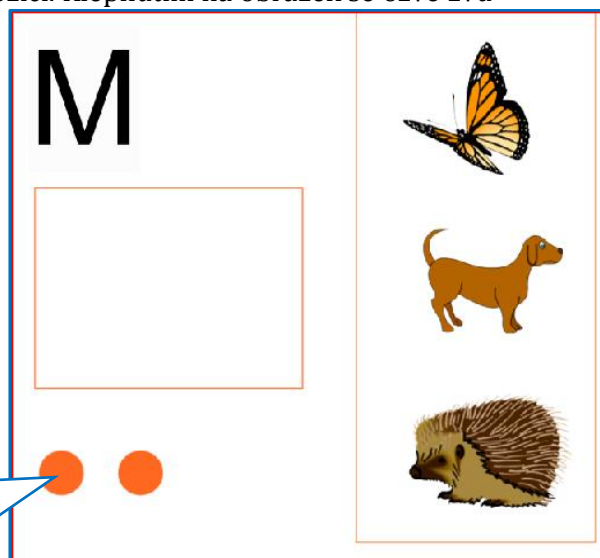
2.1.1 Opakování tvarů písmen

Cíl: Zopakovat již naučená písmena, jejich rozpoznání.

Zdroj: SMARTNotebook

Popis aktivity: Žák rozpozná písmeno, přiřadí k němu správný obrázek, jehož pojmenování začíná na konkrétní písmeno. Pokud odpoví správně, obrázek zůstává ve vymezeném prostoru, pokud odpoví chybně, obrázek se vrátí na původní pozici. Klepnutím na obrázek se ozve zvukové pojmenování.

- Nástrojem Tvary vytvořte ohraničená pole.
- Najděte si v Galerii obrázky zvířat.
- Na plochu napište písmeno, vložte obrázky.
- Vytvořte k obrázkům zvukové nahrávky.
- Využijte Tvůrce cvičení pro kontrolu.

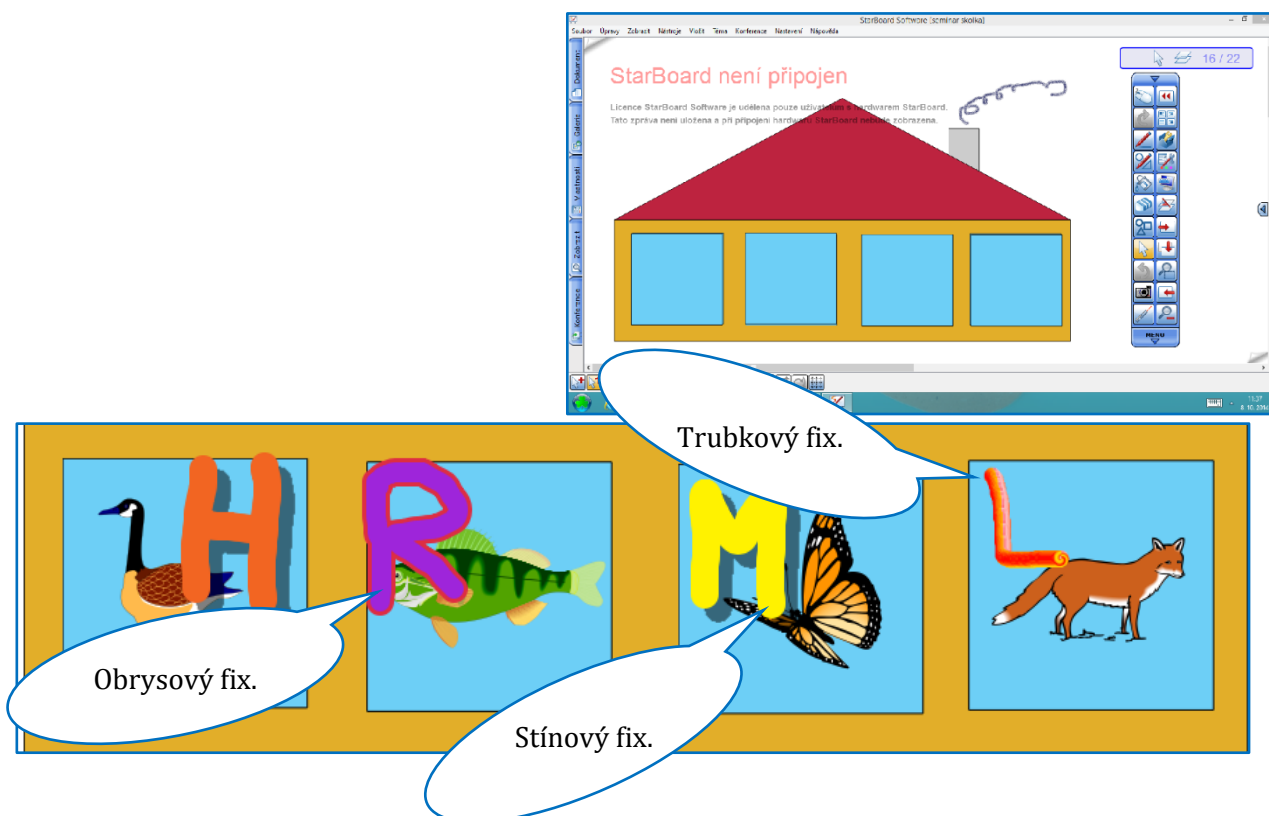
Puntíky označují počet slabik. S písmenky to sice nesouvisí, ale lze aktivitu o slabiky rozšířit.

Doporučení: Pro snadné ovládání musí mít objekt vytvořený nástrojem Tvary vloženou výplň. Všechny objekty na ploše uzamkněte, obrázkům povolte přesun.

Zdroj: STARBoard

Popis aktivity: Žák náhodným výběrem klepnutím odkrývá okénko v domečku. Objeví se obrázek. Nahlas obrázek pojmenuje. Odpoví na otázku: Na jaké písmenko pojmenování začíná? Na jaké písmenko končí? Písmeno zapíše na tabuli pod příslušný obrázek nástrojem Fix.

- Nástrojem Tvary vytvořte domeček.
- Do okének vložte z Galerie obrázky.
- Obrázky zakryjte a na tyto objekty nastavte animaci, která okénko odkryje.

Doporučení: Při psaní na tabuli využívejte různé druhy Fixů.

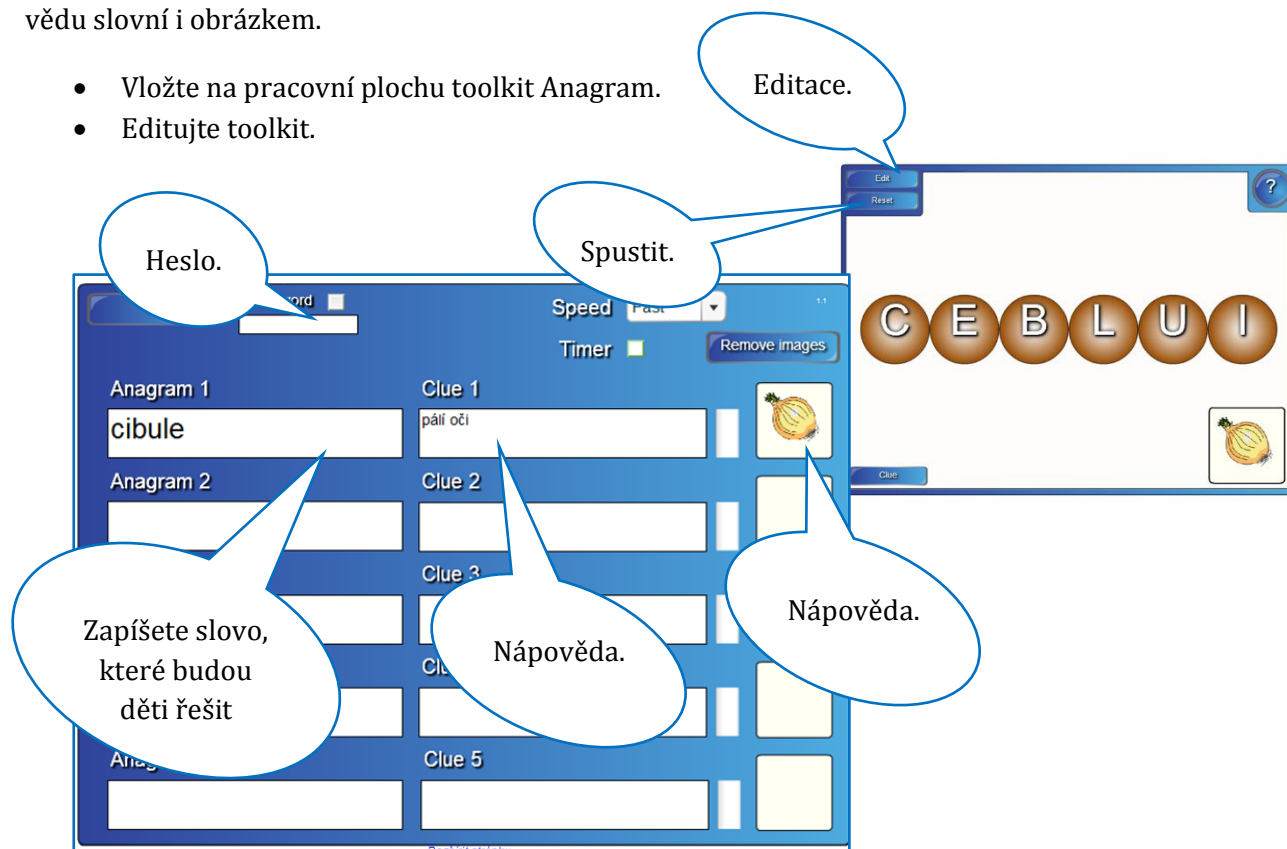
2.1.2 Skládání slov z písmen

Cíl: Zopakovat již naučená písmena, skládání slov z písmen.

Zdroj. SMARTNotebook

Popis aktivity: Žáci řeší z písmen přesmyčky a vytváří jednoduchá slova. Mohou využít nápovědu slovní i obrázkem.

- Vložte na pracovní plochu toolkit Anagram.
- Editujte toolkit.

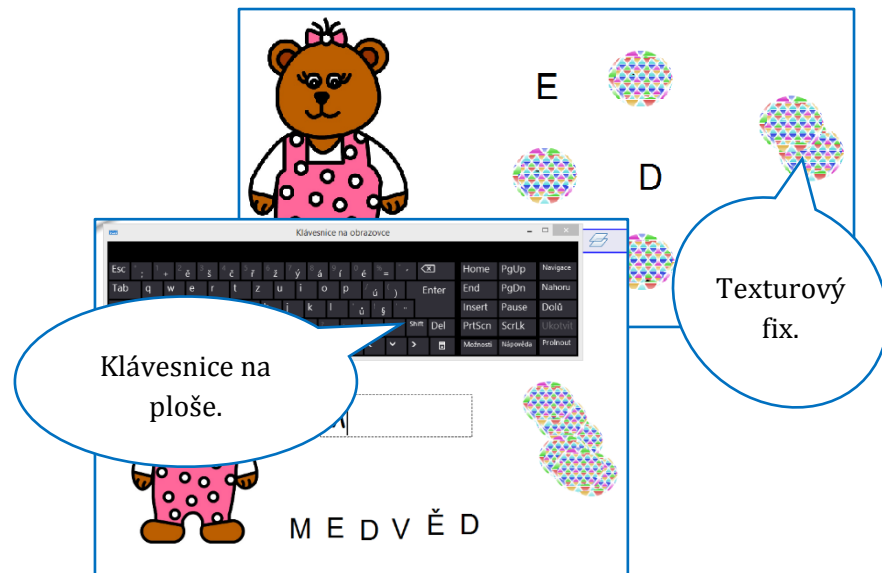

Doporučení: Při editaci toolkitu zabezpečte toolkit heslem, aby se žáci nemohli podívat na řešení. Nepoužívejte časomíru, zbytečně žáky znervózňuje při řešení zadání a žák se zaměřuje na výkon a ne na kvalitu řešení. Editujte přiměřené množství přesmyček, aby aktivita nebyla příliš dlouhá, respektujte individuální schopnosti žáka.

Zdroj: STARBoard

Popis aktivity: Žáci odkrývají písmena a skládají z nich slovo. Obrázek je jim nápovědou. Na ploše vytváří posléze své vlastní slovo. Zapisují ho pomocí nástroje Klávesnice a nástrojem Fix.

- Vložte na plochu obrázek.
- Napište písmena.
- Překryjte písmena nástrojem Fix.

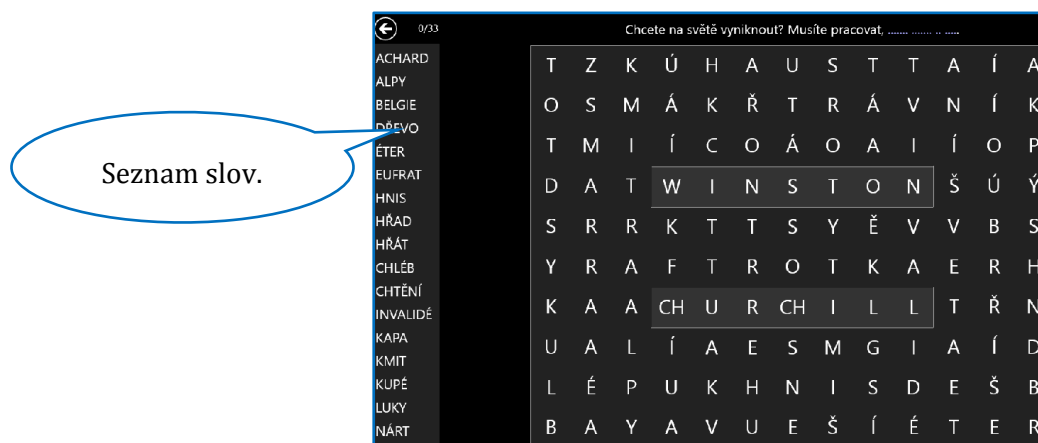
2.2 Aplikace

2.2.1 Skládání slov z písmen

Cíl: Zopakovat již naučená písmena, skládání slov z písmen.

Zdroj: Aplikace Osmisměrky (Windows)

Popis aktivity: Žák má na tabletu nainstalovanou aplikaci Osmisměrky. Z hlavní nabídky pod vedením učitele vybere konkrétní kapitolu. V pravém sloupci je přehled hledaných slov. Označením slova v osmisměrce se slovo barevně odliší a v pravém sloupci ve výčtu zmizí. Hledanými slovy je dokončení citátu, který vidíte uprostřed nahoře.

Doporučení: Tuto aplikaci lze zařadit do výuky až po zvládnutí celé abecedy. Je vhodná na domácí procvičování. Umožňuje rozšiřovat slovní zásobu. Bylo by vhodné nejprve všechna slova vpravo přečíst, vysvětlit si jejich význam a pak teprve luštit osmisměrku. Žáci se specifickými poruchami učení mohou mít problém s vyhledáváním slov. Je tedy možné využít osmisměrku v takovém případě k opakování samostatných písmen. Pokud budete pracovat v neplacené verzi, máte omezený výběr osmisměrek.

2.2.2 První seznámení s písmenky

Cíl: Naučit se poznávat jednotlivá písmena abecedy.

Zdroj: Aplikace Abeceda pro děti (Android,iPad)

Popis aktivity: Žák má na tabletu nainstalovanou aplikaci Abeceda pro děti. Podle zadání učitele zvolí jednu z nabízených kapitol. Při prvotním seznámení s písmenky volte kapitolu Abeceda.

Doporučení: Kapitoly volíte podle úrovně znalostí žáků a podle konkrétního vzdělávacího plánu. Ve freewarové verzi najdete pouze písmena A-H. Nejsou však všechna v níže uvedených kapitolách uvedena. Například kapitola Abeceda končí písmenkem G. Aplikaci lze využít nejen

pro procvičování či seznamování se s písmeny, ale také při skládání slov. Aplikace je doprovázená hlasovým komentářem, což může být rušivým momentem při výuce.

2.3 Internetové zdroje

Základním předpokladem pro práci s online zdroji je velmi dobré připojení k Internetu. Pokud nemáte ve škole kvalitní Wi-Fi, věnujte se následujícím aktivitám spíše v nějakém zájmovém kroužku, kde bude méně dětí, nebo doporučte práci s online zdroji žákům v rámci domácí přípravy. Žáci, kteří nemají osobní tablet, mohou pracovat na PC.

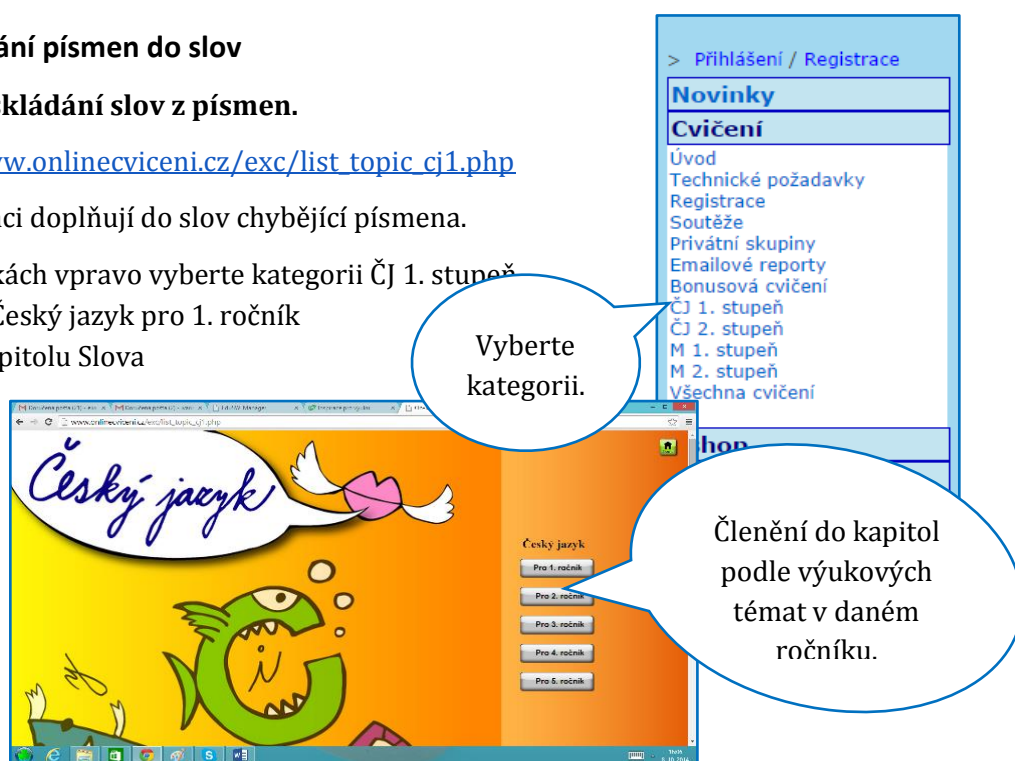
2.3.1 Doplnění písmen do slov

Cíl: Opakování skládání slov z písmen.

Zdroj: http://www.onlinecviceni.cz/exc/list_topic_cj1.php

Popis aktivity: Žáci doplňují do slov chybějící písmena.

- Na stránkách vpravo vyberte kategorii ČJ 1. stupeň
- Vyberte Český jazyk pro 1. ročník
- Zvolte kapitolu Slova

Doporučení: U některých cvičení je nutné mít [nainstalován zásuvný modul Flash Player](#). Na stránkách je u každého cvičení měřen čas, za jak dlouho splníte úkoly. Po vyřešení zadání se zobrazí statistika: čas, počet správných a chybných odpovědí a úspěšnost vyjádřená v %. Také se zobrazí pod každou testovou otázkou odůvodnění. Jakmile žák cvičení skončí, může výsledek práce učiteli ukázat nebo udělat screenshot a ten buď zaslat emailem, nebo následně při vyučování učiteli předložit.

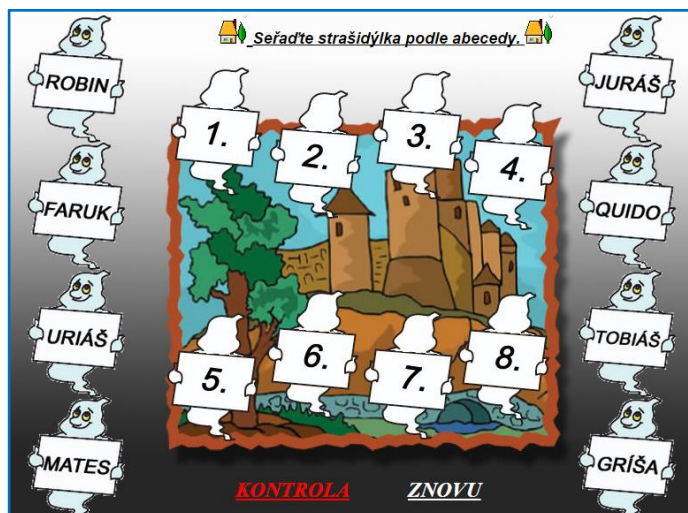
2.3.2 Procvičování abecedy

Cíl: Procvičování pořadí písmen v abecedě.

Zdroj: <http://skolicka6.sweb.cz/HRAD/HRAD.htm>

Popis aktivity: Žáci srovnávají konkrétní slova za sebou podle počátečních písmen tak, jak jdou tato písmena za sebou v abecedě.

- Vyřešte úkol na stránce.
- Klepněte na kontrolu.

Doporučení: Velice jednoduchá aplikace, na kterou můžete navázat dalšími aktivitami. Je dobrým zdrojem inspirace pro vaše vlastní tvoření.

2.3.3 Výuka abecedy

Cíl: Seznámení žáků s písmeny v abecedě

Zdroj č. 1: <http://www.pripravy.estranky.cz/clanky/jazyk-cesky/abeceda.html>

Zdroj č. 2: <http://skolicka6.sweb.cz/ABECEDA/ABECEDA1.htm>

Popis aktivity: Žáci se seznamují s písmeny v abecedě, s jejich pořadím. Seznamují se s malými a velkými tiskacími písmeny. V závorkách u písmen je zapsaná výslovnost (zdroj 1), písmena jsou přiřazena k obrázku (zdroj 2).

Upozornění: Jednostránkové statické barevné tabulky, se kterými nelze v aplikaci dál pracovat.

2.3.4 Skládání slov z písmen

Cíl: Opakování a procvičování tvarů velkých tiskacích písmen a skládání slov.

Zdroj č. 1: <http://decko.ceskatelevize.cz/abecede-s-michalem/pismenkovy-vlacek>

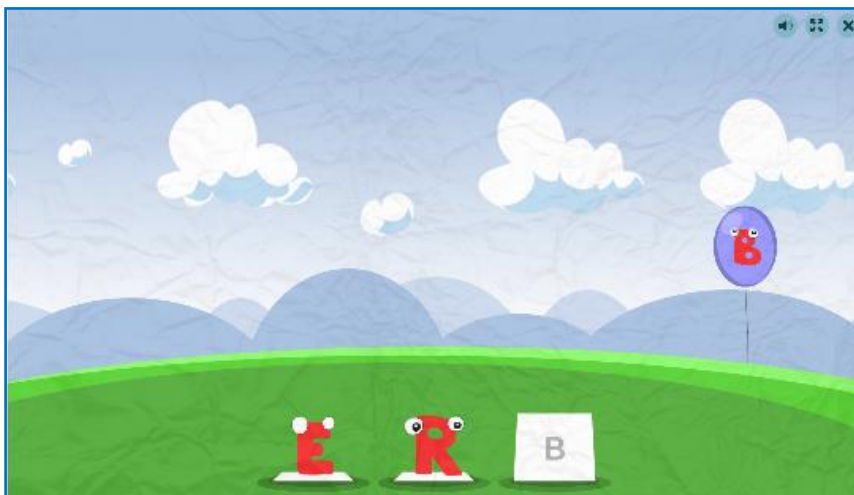
Popis aktivity: V této aplikaci žák musí pomocí mezerníku správně otočit velké tiskací písmeno a pomocí šipek položit na správné místo tak, aby vzniklo slovo. Jednotlivá písmena veze vždy vagon. Po složení slova se ozve slovní komentář.

Doporučení: Velmi pěkná aplikace, neměří se čas. Pokud písmenko nestihnete otočit a položit na správné místo, objeví se znovu. Vláček veze vždy obrázek, jehož pojmenování se z písmen skládá. Aplikace umožňuje vypnout zvuk, který je po určité době rušivým elementem (stále stejná melodie), ale pak není slyšet vyhodnocení – názvy písmen a slovo.

Zdroj č. 2: <http://decko.ceskatelevize.cz/abecede-s-michalem/balonyk>

Popis aktivity: V této aplikaci žák musí pomocí klávesy s daným písmenem označit balónek. Ten praskne a písmeno se vloží na svou pozici ve slově.

Upozornění: Velmi pěkná aplikace. Ovládání a způsob provedení je velmi podobný jako u výše popsaného vláčku.

3 Koncovky podstatných jmen

3.1 Využití softwaru interaktivních tabulí

K procvičování koncovek podstatných jmen a určování vzorů existuje poměrně hodně online zdrojů. Celá řada aplikací je však z didaktického hlediska naprosto nevhodná. Na stránkách je umístěna reklama, texty jsou nepřehledné a u vyhodnocení chybí odůvodnění jevů. Je na vás, zdali budete takové stránky používat, či je využijete pro inspiraci ke své práci. Takovou činnost umožňuje právě využití softwaru interaktivní tabule.

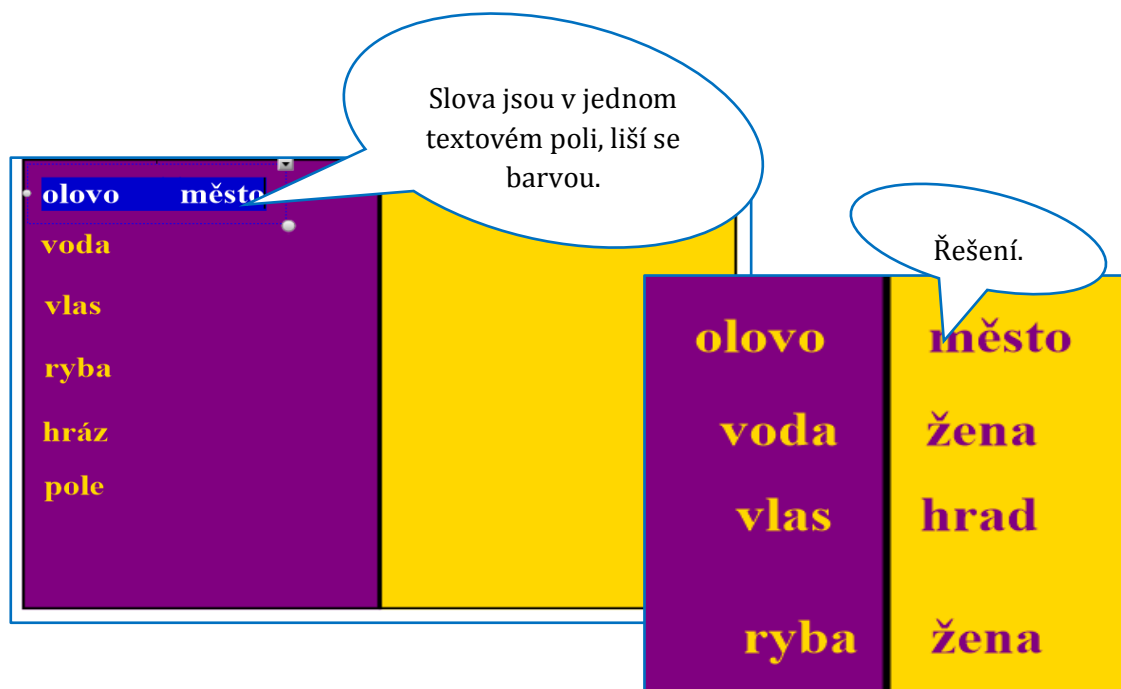
3.1.1 Opakování vzorů podstatných jmen

Cíl: Zopakovat a procvičit přiřazování vzorů.

Zdroj: SMARTNotebook

Popis aktivity: Žák si přečte slovo, nahlas řekne vzor, odůvodní své tvrzení. Pro kontrolu přesune slovo do pravé poloviny pracovní plochy. Zde uvidí správné řešení.

- Na pracovní ploše vytvořte dva identické obdélníky.
- Výplně obdélníků volte v kontrastních pastelových barvách.
- Obdélníky zamkněte.
- Vytvořte texty, uzamkněte je a povolte přesun.

Doporučení: Zvolte dostatečně velké písmo, používejte příjemné výrazné barvy. Na jednu stránku připravte takový počet slov, aby byla prezentace přehledná. Vytvořte si šablonu pro pozadí stránky pro další procvičování. Uložte si šablonu do Galerie/Můj obsah.

3.1.2 Výklad vzorů středního rodu

Cíl: Naučit žáky vzory rodu středního.

Zdroj: STARBoard

- Na pracovní ploše nástrojem Tvary vytvořte vagony.
- Vložte z Galerie obrázek lokomotivy.
- Vytvořte texty.
- Zakreslete texty nástrojem Normální fix stejnou barvou, jakou má pozadí stránky.
- Vytvořte barevné puntíky nástrojem Texturový fix

Popis aktivity: Žák odkrývá pod barevnými puntíky slova. Je seznámen s tím, že se jedná o vzory podstatných jmen rodu středního. Slova sestavíme do pořadí tak, jak jdou za sebou a žák je přesune do příslušného vagonku.

The diagram shows three horizontal tracks, each with a locomotive and four empty rectangular cars. The top track is for the initial setup, the middle for word identification, and the bottom for the final arrangement.

Top Track: A black locomotive is followed by four empty grey rectangular cars, each with two brown wheels.

Middle Track: Below the cars are four circular patterns: a red strawberry, a blue diamond, a yellow honeycomb, and a red checkered pattern. Below these patterns are the words "město", "kuř", "moře", and "stavení". A blue arrow points from the blue diamond pattern to the word "kuř". A speech bubble on the right says: "Nástrojem Houba odkryjte text." (Use the Eraser tool to reveal the text.)

Bottom Track: The same locomotive and cars are shown, but now the words are placed inside the cars in the correct order: "město", "moře", "kuře", and "stavení". A speech bubble on the right says: "Přesuňte slova v daném pořadí." (Move the words in the given order.)

Doporučení: Propojte tuto činnost s informacemi v učebnici či na Internetu. Nechte žáky zjistit, jak jdou jednotlivé vzory ve skupině za sebou. U výplně vagonů volte příjemné barvy tak, aby byl text slov dobře čitelný.

3.2 Aplikace

Aplikace pro Android i iPad, které by se daly použít při procvičování koncovek podstatných jmen, jsou také uvedeny v kapitole 4: Nauč se pravopis (Android, iPad) a M8 Mind Map (Windows). Ukážeme se nyní činnost s další aplikací Český jazyk – pravopis.

3.2.1 Koncovky podstatných jmen

Cíl: Procvičit pravopis koncovek podstatných jmen.

Zdroj: Český jazyk – pravopis (Android)

Popis aktivity: V aplikaci v hlavní nabídce zvolte kapitolu Psaní i/í, y/ý v koncovkách podstatných jmen podle vzorů. Podle vašeho rozhodnutí zvolte buď Procvičování, nebo Zkoušení na čas. Žáci vyplní vámi zadaný počet testů. Kontrolu a zhodnocení lze provést klepnutím na tlačítko Výsledky testů na hlavní stránce.

Doporučení: Výsledky testů slouží nejen ke zpětné vazbě, ale jedním klepnutím na příslušné tlačítko můžete procvičit oblasti, kde jste chybovali. Zkoušení na čas je poměrně náročné na rychlost rozhodování, není tudíž vhodné pro všechny žáky.

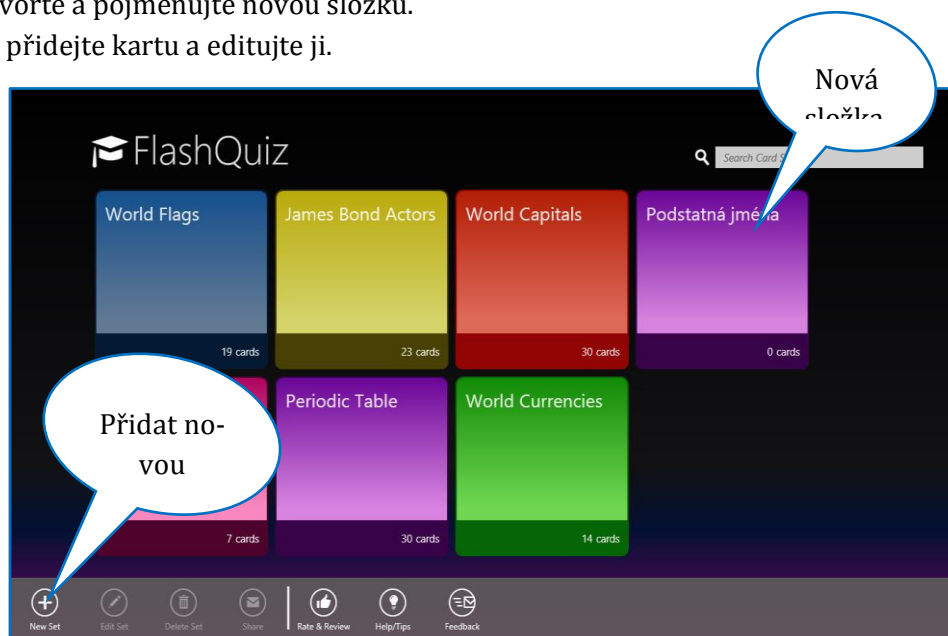
3.2.2 Vzory podstatných jmen

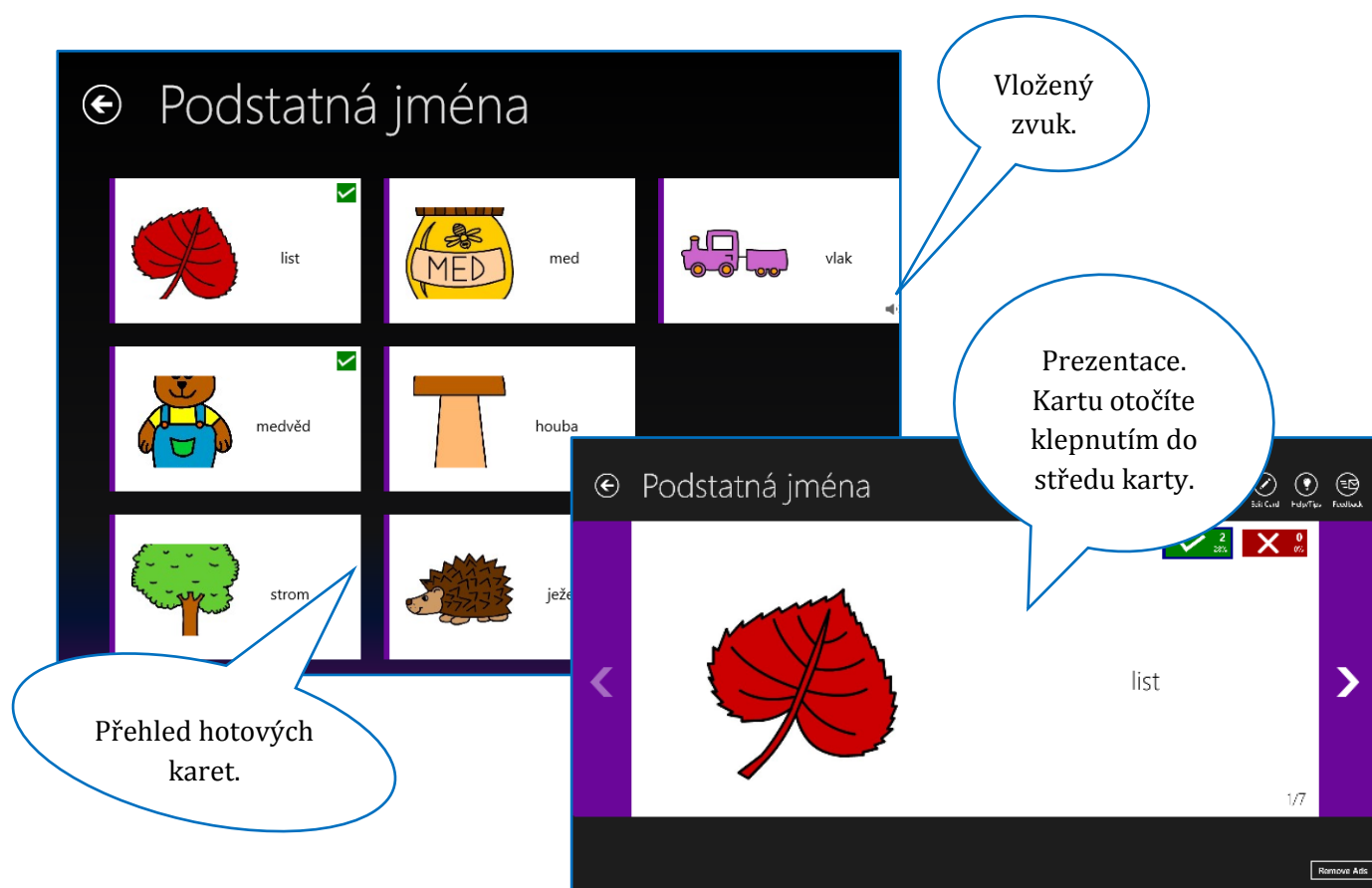
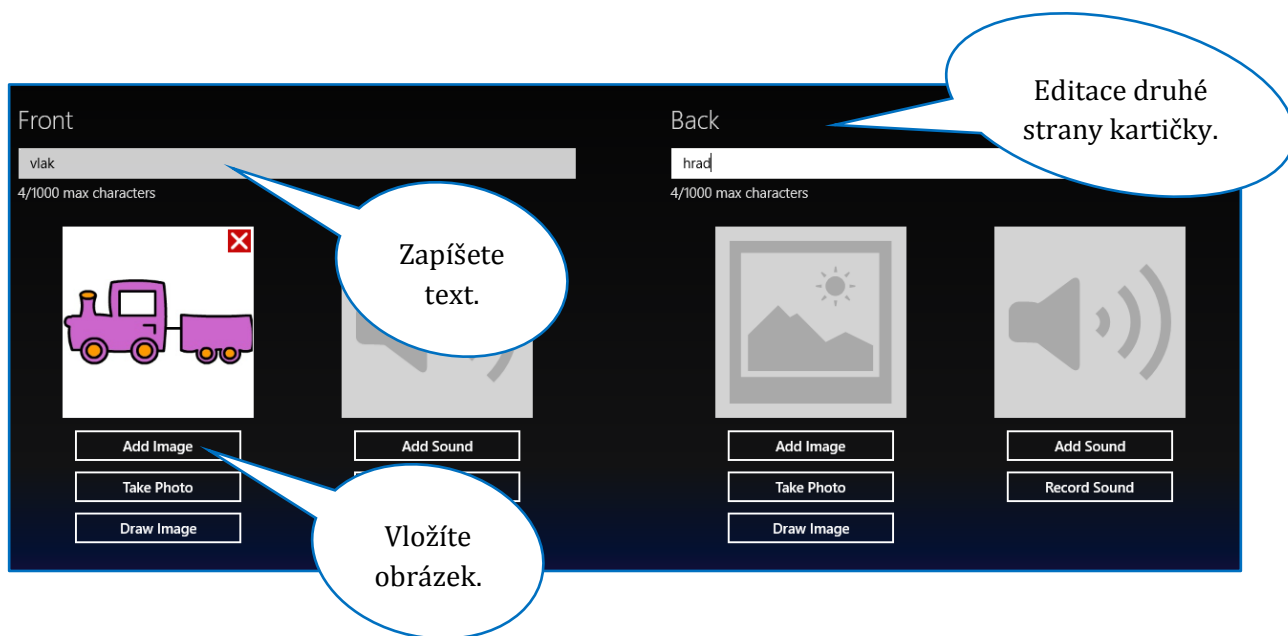
Cíl: Procvičit určování vzorů podstatných jmen.

Zdroj: FlashQuiz (Windows)

Popis aktivity: Žák vytváří v této aplikaci sadu karet, na kterých si jeho spolužáci budou procvičovat určování vzorů podstatných jmen.

- V aplikaci vytvořte a pojmenujte novou složku.
- V nové složce přidejte kartu a editujte ji.
- Kartu uložte.

3.3 Internetové zdroje

3.3.1 Určení rodu podstatných jmen

Cíl: Procvičit určování rodů.

Zdroj: <http://trida-u-mufa.webnode.cz/>

Popis aktivity: V levém menu klikněte na Český jazyk, vyberte v nabídce kapitolu Podstatná jména/Rod/Urči rod. V rozbalovacím menu u jednotlivých slov žáci zvolí správnou odpověď. Při vyhodnocení uvidíte úspěšnost vyjádřenou v % a čísla úkolů, u kterých jste udělali chybu. Klepnutím na tlačítko Zpět na test se můžete vrátit k testu a své chyby opravit. Aplikace obsahuje 5 testů vždy po 10 úkolech.

Doporučení: Velmi jednoduchá aplikace, na stránce nejsou žádné rušivé elementy. Vhodná pro žáky s poruchami soustředění.

3.3.2 Procvičení pravopisu koncovek

Cíl: Procvičit pravopis v koncovkách podstatných jmen – souhrnná cvičení

Zdroj: <http://testy.mzs-vb.cz/tests.php>

Popis aktivity: V levém menu klepněte na Český jazyk, dále vyberte Koncovky podstatných jmen – procvičování 4. Pomocí klávesnice žáci doplňují chybějící písmena.

Doporučení: Po klepnutí na tlačítko Vyhodnotit se zobrazí zeleně podbarvené správné odpovědi a červeně chybné. Je zde absence zdůvodnění, proto je potřeba toto cvičení provádět v přítomnosti učitele, rodiče nebo jako skupinovou práci a slovně provést zhodnocení.

3.3.3 Procvičení vzorů podstatných jmen rodu mužského

Cíl: Procvičit určování vzorů podstatných jmen rodu mužského

Zdroj: <http://zstrebelovice.wbs.cz/>

Popis aktivity: Na hlavní stránce v levém menu klepněte na záložku EU- Peníze školám. Vyberte kapitolu Český jazyk 4. ročník, v tabulce zvolte řádek 18. Ze zobrazené nabídky vyberte Koncovky podstatných jmen – rod mužský. Zadejte žákům číslo cvičení. Žáci pomocí rozbalovacího menu vyberou správnou položku. Poté klepnou na tlačítko Kontrola.

Doporučení: Po klepnutí na tlačítko Kontrola se objeví informace, že jste nebyli u některých příkladů úspěšní a že se máte opravit. Ovšem chybné odpovědi se nezobrazí, musíte tedy celé cvičení projít znovu. Aplikace neobsahuje zdůvodnění.

4 Vyjmenovaná slova

Inspirujte se na: veskole.cz, rvp.cz, dumy.cz a dalších portálech. Tvořte přípravy ušité na míru vašim žákům.

4.1 Využití softwaru interaktivních tabulí

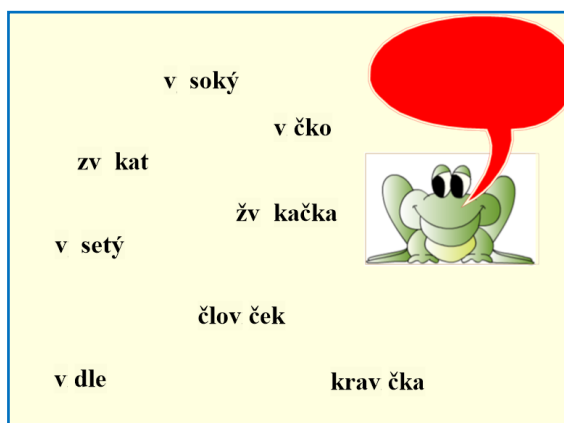
4.1.1 Procvičování vyjmenovaných slov

Cíl: Zopakovat a procvičit již naučenou skupinu vyjmenovaných slov.

Zdroj: SMARTNotebook

Popis aktivity: Žák si vybere jedno slovo, přečte ho a doplní správnou hlásku. Poté pro kontrolu přesune vybrané slovo do bubliny a zobrazí se správná odpověď.

- Vložte na stránku obrázek z Galerie.
- Vytvořte bublinu nástrojem Tvary.
- Napište texty.
- Vše uzamkněte, textům povolte přesun.

Doporučení: Velikost písmen volte tak, aby byla čitelná pro všechny žáky (postavte se k poslední lavici a zkontrolujte čitelnost). Barvu v bublině volte výraznou, příjemnou, pastelovou. Používejte plnou výplň, u ostatních druhů výplně se snižuje čitelnost textů. Po splnění úkolu můžete změnit výplň celé stránky tak, aby se zobrazila vynechaná písmena. Žáci si zrakovým vnímáním upevní procvičované jevy.

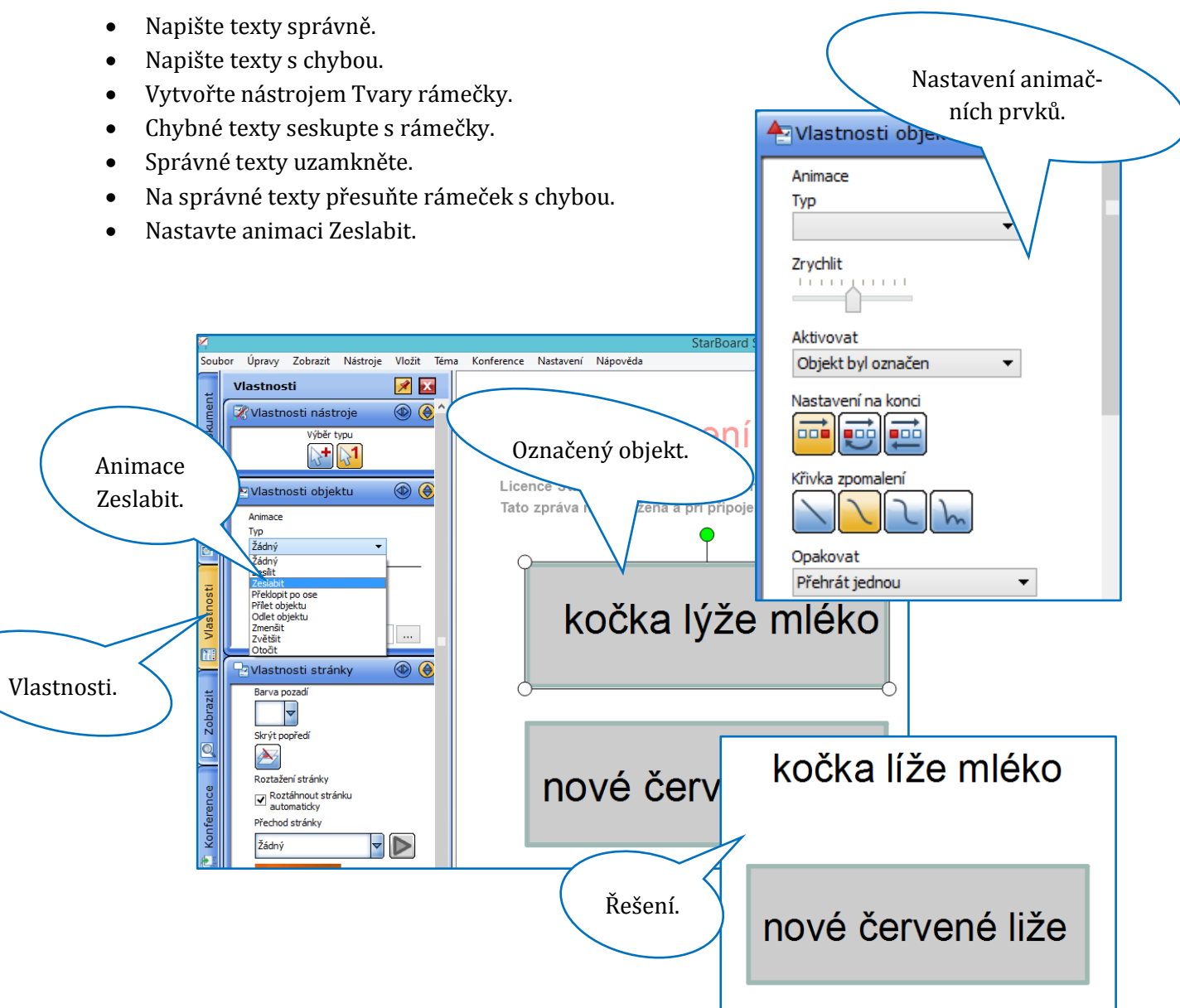
4.1.2 Procvičování pravopisu vyjmenovaných slov

Cíl: Zopakovat a procvičit psaní pravopisu vyjmenovaných slov

Zdroj: STARBoard

Popis aktivity: Žák hledá ve slovních spojeních chyby. Přečte slovní spojení a slovně okomentuje popis chyby, odůvodní své tvrzení a řekne správný tvar. Poté na chybné spojení klepne. Zobrazí se správný tvar.

- Napište texty správně.
- Napište texty s chybou.
- Vytvořte nástrojem Tvary rámečky.
- Chybné texty seskupte s rámečky.
- Správné texty uzamkněte.
- Na správné texty přesuňte rámeček s chybou.
- Nastavte animaci Zeslabit.

Doporučení: Použijte dostatečnou velikost písma. Barvu výplně a rámečku zvolte v příjemných pastelových barvách. Po vyřešení všech zadání na stránce zůstanou pouze správné tvary. Zobrazená

slovní spojení můžete např. dále použít ve větách. Žáci si věty zapíší do sešitu, popřípadě Fixem na tabuli.

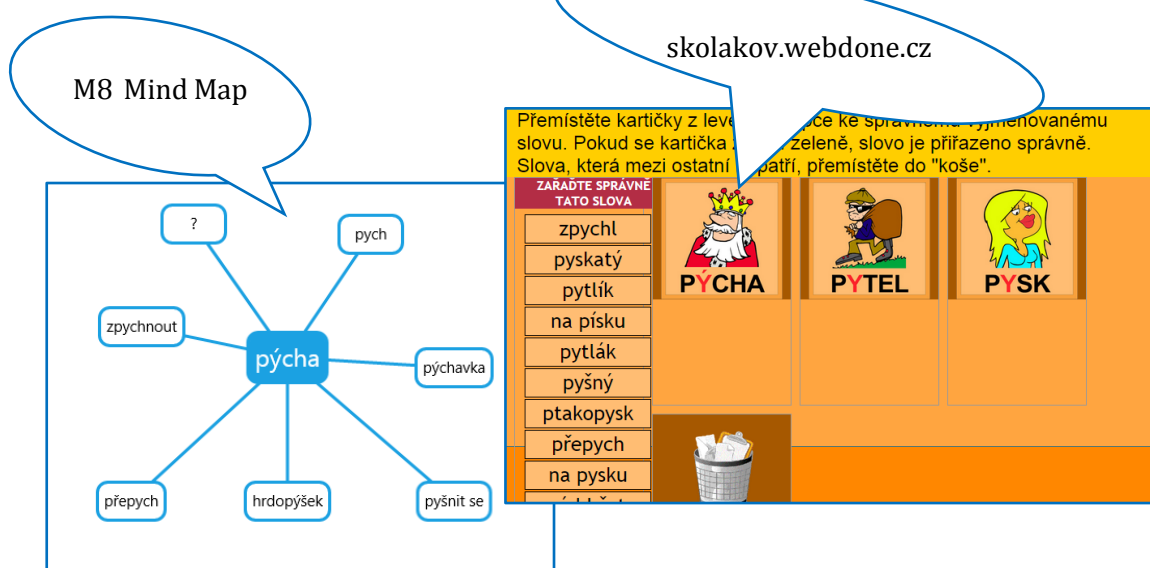
4.2 Aplikace

4.2.1 Slova vyjmenovaná a slova příbuzná

Cíl: Výklad problematiky příbuzných slov ke slovům vyjmenovaným

Zdroj: M8 Mind Map (Windows)

Popis aktivity: Žák si spustí na tabletu danou aplikaci. Podle zadání učitele zapisuje ke konkrétnímu vyjmenovanému slovu slova příbuzná. Pokud neví, může vyhledat potřebné informace na Internetu nebo v učebnici. Žák sestaví myšlenkovou mapu. Můžete žáky rozdělit do skupin a každá skupina zpracovává slova příbuzná ke konkrétnímu vyjmenovanému slovu. Žáci si navzájem sdílejí svá řešení. K procvičení této problematiky můžete následně využít např. internetový zdroj: <http://skolakov.webnode.cz/cesky->

Doporučení: Zakreslete si vytvořené myšlenkové mapy do sešitů. Nechte děti pracovat ve skupinkách na mapách stejných příbuzných slov, porovnejte jejich zjištění.

4.2.2 Skupiny vyjmenovaných slov

Cíl: Naučit se vyjmenovaná slova patřící do jednotlivých skupin

Zdroj: Nauč se pravopis (Android, iPad)

Popis aktivity: Žák v hlavní nabídce aplikace zvolí klepnutím kapitolu Vyjmenovaná slova. Zobrazí se přehled skupin a klepnutím na písmeno výčet slov ve skupině. K procvičení pravopisu vyjmenovaných slov můžete využít stejnou aplikaci. V hlavní nabídce klepnete na Otestuj se a zvolíte test z vyjmenovaných slov.

Doporučení: Tuto aktivitu můžete žákům doporučit k domácí přípravě. Pokud mají žáci na svých tabletech placenou verzi uvedené aplikace, mohou využít kapitolu Lektor a Statistiky. Zde je možné v grafickém vyhodnocení sledovat úspěšnost odpovědí. Soutěžit s ostatními mohou žáci díky části aplikace Soutěž

4.3 Internetové zdroje

4.3.1 Skupiny vyjmenovaných slov

Cíl: Zapamatovat si všechna slova z konkrétní řady vyjmenovaných slov

Zdroj: <http://www.mojcestina.cz/>

Popis aktivity: Žák si pod vedením učitele otevře na stránce kapitolu Vyjmenovaná slova a v záložce Procvičování kapitolu Poznej vyjmenovaná slova (M) 1. V tabulce si přečtením zopakujte řadu slov. V rozbalovacím menu u obrázku přiřaďte správné pojmenování. Prostřednictvím tlačítka Vyhodnotit proved'te kontrolu.

Doporučení: Tato aktivita pomůže žákům se zapamatováním slov patřících do konkrétní skupiny vyjmenovaných slov. Podobnou aktivitu lze vytvořit z vašich vlastních obrázků například pomocí programu GIMP. Můžete si sami vyrobit puzzle. Nechte děti nakreslit příslušné obrázky, vyrobte puzzle a pracujte s nimi v softwaru interaktivní tabule nebo jiných aplikacích.

4.3.2 Procvičování všech vyjmenovaných slov

Cíl: Procvičit pravopis vyjmenovaných slov

Zdroj: <http://skolakov.webnode.cz/>

Popis aktivity: Žáci si otevrou z hlavní nabídky v pravém menu kapitolu Český jazyk 4. třída. V další nabídce klepnou na Vyjmenovaná slova – procvičování (aktivním odkazem je obrázek

u popisu) a podle zadání učitele vyberou příslušnou kapitolu. Žák vyřeší mluvnické cvičení. Po vyřešení každého cvičení žák pořídí screenshot, který posléze slouží pro vyhodnocení a zpětnou vazbu.

DIKTÁTY S VYHODNOCENÍM

PODZIMNÍ (y/i po B)

VÁNOČNÍ (y/i po B-L)

HVĚZDIČKOVÝ (y/i po B-M)

VALENTÝNSKÝ (y/i po B-P)

JARNÍ (y/i po B-S)

VELIKONOČNÍ (y/i po B-T)

DEŽOVNÍ (y/i po B-Z)

Výběr cvičení podle tematických celků.

Procvičujeme psaní y / i po B, L, M, P, S, V

1-2-3-4-5

obv í · kle přijde, v y · stavovat ve v i · tríně,
v y · chloubal se v i · svědčením,
nab í · l v i · soké m y · nění,
v i · děl a s l i · šel, dobré p i · vo,
v í · ník v i · trvale odm _ · tá v _ · nu,
pol _ · cejní v _ · šetřování,
v _ · dal se na obhl _ · dku m _ · tiny

chybně : 8

tvoje známka : 5

znovu

Upozornění: Tato aplikace není vhodná pro žáky, kteří mají problém s motivací k opakování vyjmenovaných slov. Jakmile ve cvičení uděláte chybu, nemůžete se opravit a vpravo dole se zobrazuje aktuální známka. Za každou chybu je snížena o půl stupně, takže už v polovině cvičení má žák za pět a nemůže se opravit. Motivace k dokončení cvičení může být velmi malá. Bylo by vhodné s žáky toto předem prodiskutovat a vysvětlit jim, že známka není důvod, proč si vyjmenovaná slova opakuji.

4.3.3 Procvičování všech vyjmenovaných slov

Cíl: Procvičit pravopis vyjmenovaných slov

Zdroj: <http://www.pripravy.estranky.cz/>

Popis aktivity: Žáci si otevřou z hlavní nabídky kapitolu Český jazyk. V další nabídce klepnou vpravo dole na stránku č. 3 a otevřou si cvičení Opakování vyjmenovaných slov. Klepnou na obrázek a řeší cvičení podle zadání učitele. Na stránce je 7 cvičení, ze kterých si lze vybrat.

Doporučení: Aplikace je vytvořena naprosto stejně, jako předchozí (4.3.2). Platí pro ni stejná doporučení.

5 Použité zdroje

- [1] http://www.onlinecviceni.cz/exc/list_topic_cj1.php
- [2] <http://skolicka6.sweb.cz/HRAD/HRAD.htm>
- [3] <http://decko.ceskatelevize.cz/abecede-s-michalem/pismenkovy-vlacek>
- [4] <http://decko.ceskatelevize.cz/abecede-s-michalem/balonky>
- [5] <http://www.mojecestina.cz/article/2014070701-poznej-vyjmenovana-slova-m-1>
- [6]http://skolakov4a.sweb.cz/CESKY_JAZYK/vyjmenovana_slova/diktaty-procvicovaniBLMPSV1.htm
- [7] <http://skolakov.webnode.cz/cesky-jazyk-3-trida/pravopisna-cviceni-vyjmenovana-slova/>